

[Schovelin.]

talte, havde allerede beskæftiget sig med Mestbegunstigelsesklausulen og havde afgivet en Betænkning, som var gunstig for os, idet den erklærede, at Mestbegunstigelsesklausulen jo i og for sig ikke havde nogen virkelig Betydning, medmindre den var ubetinget og ubegrænset. — Nu ved jeg ikke, det skal for saa vidt ikke være nogen Kritik overfor den højtærede Udenrigsminister, om det ikke havde været klogere at holde fast paa denne Betænkning og altsaa ikke forlange Sagen for igen, men tværtimod sige: Sagen er jo afgjort, Folkeforbundsfor­samlingen har henvist til det og det bestemte Organ, som er et Folkeforbundsfor­samlings-Organ, og dette har erklæret, at Mestbegunstigelsesklausulen skulde være ubetinget og ubegrænset. Men i Stedet for at gøre dette foreslog den højtærede Udenrigs­minister, at Sagen skulde vises tilbage til dette Udvalg, men saaledes, at der kom Ekspertes fra de interesserede Lande med. Og saa blev der givet disse Mennesker en Instruktion, i hvilken der ganske vist staar — og det er den bedste Sætning: „Her rejser sig da det Spørgsmaal: at faa fastslaet, hvorvidt og eventuelt under hvilke Betin­gelser Kontingentering er forenelig med Mestbegunstigelsesklausulens Aand.“ Ja, jeg holder nu ikke meget af det med Aand, for det er noget, man saa uhyre let kan blive enig om, men her kommer det an paa den juridiske Rækkevidde. Og saa staar der følgende, idet jeg beder om den højt­ærede Formands Tilladelse til at læse endnu² et Par Linier: „Kommissionen“ — det er altsaa II. Kommission, hvori hele dette Spørgsmaal var for — „er naaet til at fore­slaa, at den økonomiske Komité“ — det er den, jeg talte om — „fortsætter sine Studier af dette Emne“ — tænk, sine Studier! Ja, det er, som om det er det, vi trænger til i dette Øjeblik — „herved holdende sig vel for Øje Muligheden af i rette Tid at kunne forelægge Resultaterne for en Konference mellem Regeringerne.“ Og nu kommer det: „Den økonomiske Komité maa i Virkelig­heden siges at være det rette Sted for Be­handlingen af hele dette Emne, hvorover den allerede er naaet til Slutninger, som er blevet gunstigt modtagne af en Flerhed af Lande.“ Bravo! „Problemet's afgørende Løs­ning beror paa, at der sættes et omhyggeligt Arbejde ind paa at finde en *Mellemvej*, som kan forene to modstaaende Tankerækker, der efter den Strid i Opfattelsen, som er kommet til Orde, vil kunne godtgøres begge at være lige skadelige.“

Ja, den ene var altsaa den, som man

paa vore Vegne gjorde gældende. Hvis man vil kritisere min Oversættelse, skal jeg nævne de franske Ord. Der staar, at der skal sættes et Arbejde ind paa at finde „un terrain d'entente entre“, og det er det, jeg har oversat ved: „en Mellemvej, som kan forene“, hvilket jeg ogsaa tror er korrekt. Saa staar der videre:

„En *doktrinær* og paa Spidsen sat streng Fortolkning af Mestbegunstigelses­klausulen“

— altsaa det, vi fra vor Side maa anse for afgørende, det eneste, der kunde hjælpe os, det kalder de der nede i Genève for doktrinært —

„en Fortolkning, hvorpaa for øvrigt Hån­delstraditionen allerede for længst har bødet ved visse etnografiske og geogra­fiske Undtalelser — vilde (som man under Forhandlingerne noksom har haft Lej­lighed til at iagttage) kunne umuliggøre delvise Lempelser, som det vilde være særdeles uklogt at fordømme *a priori* i saa alvorlige Tider som den, vi i Øje­blikket gennemgaar. Paa den anden Side er det af Vigtighed at undgaa, at Mestbegunstigelsen, dette uvurderlige In­strument i den økonomiske Forstaaelse mellem Folkene, udsættes for Skade af den Natur, at den internationale Handels fintmærkende Mekanisme derved kommer til at fungere uregelmæssigt. At indrømme en vis Grad af *Bøjelighed* i Anvendelsen af Klausulen, naar det synes uundgaa­ligt for at muliggøre Overenskomster, som medfører et virkeligt Fremskridt i Folkenes økonomiske Liv — paa samme Tid at undgaa en Svækkelse af Mestbe­gunstigelsens Princip, som tenderer hen­imod at opløse det og derved bringe For­styrrelse i de gensidige Handelsforbin­delse — det er de to med Styrke hæv­dede Hovedsynspunkter, som Kommissio­nens Forhandlinger er mundede ud i.“

Minder det ikke ganske om det, Hol­berg kaldte Bedemandsstil? „Ganske vist — men dog alligevel!“ „Paa den ene Side maa man ikke forglemme — paa den anden Side bør man vel erindre!“ Ja, det er den Slags Betragtninger, hvortil den højtærede Udenrigsminister nu sætter sit Haab! Det kunde saamænd for saa vidt ogsaa være lige meget, hvis det ikke var en højst alvorlig Ting for Danmarks Økonomi.

Ja men, sagde saa den højtærede Uden­rigsminister gentagne Gange i Folketin­get: Selv om det ikke bliver saa fortræf­feligt et Resultat, vi faar i Genève, saa faar vi dog Klarhed. — Ja, maaske. Det vil sige, det bliver den Art „Klarhed“, jeg